

Gilbert Achcar

Israels propagandakrig – Skyll på stormuftin av Jerusalem

Propagandakriget mellan Israel och Palestina inklusive den övriga arabvärlden har tilltagit de senaste åren. Det är inte enbart israelerna och deras supportrar i Europa och USA som agerar. Det gör även araberna. Men det är Israel som – för att överleva som ”judisk stat” – behöver uppbackning från Väst. Det är således alltid deras aktioner som haft en avgörande betydelse för hur ordkriget har eskalerat.

Israels förlorade heder

Israels anseende som stat, fick sin första egentliga knäck i och med invasionen i Libanon 1982. Den utdragna beläringen av Beirut och massakern i de palestinska flyktinglägren Sabra och Shatila, som försiggick mitt framför näsan på dem utan att de ingrep, chockade världen. Traumat som Israel dras med sen dess, är jämförbart med den som drabbade USA efter förlusten i Vietnamkriget.¹

Och i Israel uppstod – i tidsspännat mellan invasionen 1982 och den första intifadan 1987 – något nytt. Det var de ”nya historikerna”, som för första gången beskrev för allmänheten en sanningsenlig historia om hur Israel faktiskt hade uppstått.² De sionistiska sägnerna och legenderna visade sig vara amsagor. Det gav upphov till en betydelsefull ny rörelse i landet, ”postsionismen”! Fast den var för svag för att kunna förhindra att det israeliska samhället allt mer vreds åt höger. Vi fick en aggressiv ”nysionism” och Osloavtalets förtida död. Den israeliska sociologen Uri Ram har karakteriserat utvecklingen så här; ”postsionismen är medborgarrättsinriktad, förespråkar lika rättigheter, i en stat för alla dess medborgare inom den gröna linjen (dvs gränsen mellan Israel och Västbanken som fanns före 1967) och den är universell och internationell. Nysionismen är partikularistisk, stamtänkande, judisk, etnonationalistiskt, fundamentalistiskt och även till en del fascistisk”³

Israels anseende förvärrades ytterligare efter att de hade saboterat fredssamtalen, trappat upp koloniseringen av de ockuperade territorierna och på nytt trängt in i Libanon 2006 och i Gaza 2008/09. Det är för att stävja denna anseendeförlust som Israel, inklusive supportrarna i Väst, har fortsatt att odla minnet av Förintelsen under nazismen. Förhoppningen är att inför världssamfundet kunna rättfärdiggöra det man gör visavi Palestina.⁴ Det är därför som man påstår att palestinerna och araberna var delaktiga i det nazistiska folkmordet. Något som skedde redan 1945, när man anklagade stormuftin av Jerusalem Amin al-Husseini⁵.

Stormuftin al-Husseini var på 1920- och 1930-talet en välkänd företrädare för den palestinska nationalismen. De brittiska myndigheterna utvisade honom från Palestina 1937. Efter ett kort uppehåll i Irak anslöt han sig 1941 till axelmakterna och tillbringade det andra världskriget i

¹ Såsom framgår av Ari Folmans animationsfilm *Waltz with Bashir* (2008) [Se också ["Waltz with Bashir" - en recension](#)]

² Om de nya historikerna, se Benny Morris (red). *Making Israel*. Ann Arbor/MI.: University of Michigan Press, 2007.

³ Citerad av Daila Shehori ”Post-Zionism Didn't Die, It's Badly Injured” i: *Haaretz* (Tel Aviv) 28 april 2004.

⁴ Hur Israel använder Förintelsen som ett politiskt redskap se Tom Segev. *The Seventh Million. The Israelis and the Holocaust*. New York: Owl Books, 2000, liksom Segevs artikel ”Glaube, Kriege, keine Hoffnung” i: *Le Monde diplomatique* [tyska utgåvan] februari 2009. Se även Idith Zertal. *Israel's Holocaust and the Politics of Natiohood*. Cambridge: Cambridge University Press, 2005.

⁵ Titeln stormufti betecknar det högsta ämbetet för de religiösa lagarna i ett sunnimuslimskt land.

Berlin och Rom med att propagera för dem. Han bidrog också aktivt i upprättandet av en militärenhet bestående av bosniska muslimer som ingick i Waffen-SS. Den enheten utförde emellertid inga antisemitiska aktioner.

En propagandans nickedocka.

Al-Husseinis uppmaningar till araberna att ansluta sig till axelmakterna hade föga framgång. Enligt en amerikansk militärhistoriker enrollerade sig endast 6 300 soldater från arabiska länder i de tyska militärorganisationerna. Av dessa kom 1 300 från Palestina, Syrien och Irak, resten från Nordafrika. Den brittiska armén däremot rekryterade ensam 9 000 man från Palestina. 250 000 nordafrikanska trupper tjänade i den franska befrielsearmén och var de som sammantaget hade flest stupade och sårade.⁶

Stormuftin hade innan sin landsförvisning förlorat sitt inflytande i den arabiska världen, även om inte helt i Palestina. Sionisterna hävdar emellertid att han ska ha varit en officiell representant för palestinierna och araberna och krävde vid krigsslutet att han – som om han hade varit delaktig i den nazistiska mordapparaten – måste överlämnas till den internationella militärdomstolen i Nürnberg. Man producerade artiklar, pamfletter och böcker för att framställa al-Husseini som klar för åtal. Det gick dock inte vägen. Men stormuftin av Jerusalem palestiniern al-Husseini används fortfarande som en symbol. Man hävdar, med honom som ”bevis”, att palestinierna hade ansvar för Förintelsen. Därmed var det inte mer än rätt att den ”judiska staten” skapades just i deras hemland.

Påståendet ”araber = nazister” har blivit en konstant i staten Israels propaganda. Det är detta som förklarar den extraordinära betydelse som tillskivs al-Husseini på Förintelseminnesmuséet i Jerusalem. Tom Segev har noterat att väggen som tillägnas al-Husseini ger intrycket av att de nazistiska folkmordsplanerna är som vore de liktydiga med dagens arabiska fiendlighet gentemot Israel. Peter Novick har påpekat att artikeln om stormuftin i Encyclopedia of the Holocaust (som muséet ger ut tillsammans med Yad Vashem, myndigheten för Förintelseminnet) är mycket längre än de som skrivs om Himmler, Heydrich, Goebbels eller Eichman och endast lite kortare än den om Adolf Hitler.⁷

I de många alster som getts ut sen terrorattacken den 11 september 2001 i USA, när den antiarabiska rasismen och islamfiendligheten tilltog kraftigt, hävdas återigen som 1948, att judarna står inför hotet av en ny Förintelse i Palestina. Och man antyder att eftersom araberna drivs av ett judehat likt nazisternas är hotet reellt. Slutsatsen som ska dras är att palestiniernas fördrivning 1948 liksom Israels undertryckande av dem idag måste ses som ett berättigat självförsvar.

Vi kan som exempel på detta nämna böckerna av Klaus-Michael Mailman & Martin Cüppers⁸ och Jeffrey Herf⁹ om araberna och nazismen, som kom ut nyligen. De kan vid ett första ögon-

⁶ Se Antonio J. Murioz. *Lions of the Desert. Arab Volunteers in the German Army 1941-1945*. New York: Axis Europa, 1997., Lukasz Hirsowicz. *The Third Reich and the Arab East* London: Routledge & Kegan Paul, 1966., Belkacem Rechem. ”Les militaires nord-africains pendant la Seconde Guerre mondiale” i: <colloque-algerie.ens-lsh.fr/communication.php3?id_article=262>

⁷ Se Peter Novick. *The Holocaust in American Life*. Boston: Loughton Mifflin, 1999. [se recension av Nancy Russell. ”An assesment of Peter Novick's *The Holocaust in American Life*” av den 29 juni 2000, på World Socialist Web Site. < <http://www.wsws.org/articles/2000/jun2000/nov-j29.shtml>>

⁸ Se Klaus-Michael Mailman & Martin Cüppers. *Nazi Palestine. The Plans for Extermination of the Jews in Palestine*. New York: Enigma Books, 2010. (Ursprungligen på tyska som Halbmond und Hakenkreuz: *Das Dritte Reich, die Araber und Palästina*. Darmstadt: Wissenschaftlichen Buchgeschellschaft, 2006.)

⁹ Jeffrey Herf. *Nazi Propaganda for the Arab World*. New Haven/CT.: Yale University Press, 2009.

blick tyckas vara seriösa arbeten, eftersom de baseras på efterforskningar i amerikanska och brittiska arkiv. Men författarna har en mycken liten kunskap om den arabiska världen och de är dessutom okunniga i arabiska. Det finns en mycket berättigad kritik av dem i tidskriften *Témoigner; Entre Histoire et Mémoire*, (som ges ut av stiftelsen Fondation Auschwitz — Mémoire d'Auschwitz i Bryssel). Dominique Trimbur klargör att böckerna egentligen är typexempel på tidsandan som rådde på det tidiga 2000-talet. Författarna hänvisar ofta till ”araberna” och ”den muslimska världen” dvs de har inget sakligt att komma med. Utan de återger bara de ytliga generaliseringarna som blev populära med boken om ”civilisationernas kamp” eller så är det medvetet gjort.¹⁰

De palestinska arabernas förtvivlan.

Det har på den arabiska sidan uppstått två slags gensvar på denna utveckling. Å ena sidan åsikten att Israels förföljelser av palestinerna är att likna vid nazisternas och å andra sidan en förnekelse av att Förintelsen av judarna skulle ha ägt rum.

Att araber har dessa två motstridiga uppfattningar är emellertid ett uttryck för att de försöker dölja sin oförmåga att svara på det faktiska våldet de utsätts för själva idag. Man tyr sig istället till ett symboliskt motvåld. Och när presidenten i Iran till exempel försöker bejaka denna känslomässiga förnekelse så handlar det från hans sida endast om att i konkurrens med Saudiarabien öka sitt inflytande bland sunnimuslimer.

De i den arabiska världen som på allvar tror på Förtelseförnekelsen, som ju är en västerländsk uppfinning, är att likna vid en ”dumbommars antisjonism” för att parafrasera August Bebels kända uttryck om att ”antisemitism är dumbommars socialism” och de är ett fåtal. Förnekandet härstammar i de flesta fall ur ren förtvivlan. Det framgår klart utifrån de opinionsundersökningar som gjorts av vad palestinerna anser om Förtelsen. Och märk väl de är de bäst informerade eftersom Förtelsen ingår i skolundervisningen i Israel. Den första undersökningen som genomfördes 2006 av universitetet i Haifa fann — till allmän förvåning — att 28 procent av araberna i Israel förnekade att Förtelsen skulle ha ägt rum. Och ju högre utbildad de tillfrågade var ju fler förnekade Förtelsen.¹¹ Två år senare — alltså när våldet hade ökat gentemot palestinerna— visade samma undersökning att förnekandet hade stigit till 40 procent.¹²

Situationen idag mellan Israel och Palestina ger således ett mörkt perspektiv för samtal och en dialog. Men den, som är det minsta kunnig om de oförenliga hållningarna som skiljde israeler och araber åt under årtiondena före 1948 och 1967, vet att det idag finns många fler araber och palestinier som kan tänka sig en fredlig samexistens med sin israeliska granne. Och att än fler israeler än tidigare har insett att deras land är skyldigt till en förföljelse av palestinerna. Vi måste hoppas att regionen undgår en ny katastrof dvs det vad som är innebörden i det hebreiska ordet ”shoah” och det arabiska ”nakba”.

Le Monde diplomatique (Paris) [den tyska utgåvan] den 14 maj 2010.

Översättning (och komplettering av noter) Per-Erik Wentus.

¹⁰ *Témoigner. Entre Histoire et Mémoire* (Paris: Edition Kimé) nr. 105, oktober-december 2009, sid 233-252

¹¹ Se Fadi Eyadat. ”Poll: Over 25% of Israeli arabs Say Holocaust Never Happened” i: *Haaretz* den 18 mars 2007.

¹² Se Fadi Eyadat. ”Poll: 40% of Israeli Arabs Believe Holocaust Never Happened” i: *Haaretz* den 17 maj 2009.